

Oriol Pascual Pérez
Universitat de Barcelona – Institut Català d'Antropologia
pascualperez.oriol@gmail.com

Isabel Gómez Ara
Universitat de Barcelona
isabelgomezara@gmail.com

Sobre Religiositats populars, Noves Espiritualitats i diversitat sexual i de gènere.
L'adopció de l'univers passional catòlic entre col·lectius LGTBQI+ a la comarca del Garraf (Catalunya).

Aquesta comunicació presenta els resultats parcials d'un projecte de recerca en marxa a propòsit de l'adopció d'elements de la ritualitat popular de denominació catòlica per part de col·lectius LGTBQI+. Aquesta adhesió es basa en una relectura del devocionari i la iconografia del catolicisme, amb un imaginari en què abunden representacions sexuades i passionals de cristos, verges i sants, als quals atorga un valor simbòlic diferent del que li assigna l'Església. Lluny de tòpics i de les incomprensions i prejudicis que se'n deriven, aquesta comunicació vol posar de relleu una perspectiva per la que determinades expressions de religiositat popular poden servir com a instrument per la generació i posterior habitació d'universos simbòlics propis per part de segments socials maltractats per les institucions i per les majories socials. En aquesta línia, es proposa abordar com elements del sistema de representació –imatges, devocions, objectes de culte, relats– que han estat apropiats històricament i ara pel col·lectiu LGTBQI+, a partir d'una identificació entre la seva forma de ser i de resistir i el repertori imaginari, gestual i hagiogràfic catòlic.

El treball informat se centra etnogràficament a la comarca del Garraf, a la província de Barcelona. És ben conegut que una de les seves poblacions més importants, Sitges, s'ha convertit per al col·lectiu LGTBQI+ en un nucli de trobada i referència, on es registren, com a les seves localitats veïnes de Vilanova i la Geltrú i Sant Pere de Ribes, importants manifestacions religioses d'arrel popular: Sant Bartomeu, Corpus Christi, Sant Pere Pescador, Sant Pau. També són centrals a la comarca advocacions estretament lligades a la cultura LGTBQI+, com ho són les de les Verges de les Neus, del Vinyet o del Carme, a més la de Sant Sebastià, que compta amb esglésies aixecades a Sitges i Vilanova i la Geltrú a el seu honor.